

Előszó

A címben jelölt határozó több évtizedes adóssága a hazai rovar-tani szakmának. A mintegy 380 fajt tartalmazó, népes légy-családot, fontossága miatt a Magyarország Állatvilága sorozat egyik köteteként kellett volna az akkori szerkesztőbizottságnak megírattatnia.

Tóth Sándor munkája azért is hiánypótló, mivel az utóbbi években egyre többen érdeklődnek a többnyire mutatós zengőlegyek iránt és szeretnék azokat fajra is azonosítani. Ezt pedig eddig csupán idegen nyelvű határozókból tehették meg.

A tekintélyes fajszám mellett, számos zengőlegy nagy egyedszámmal is van jelen az egyes élőközösségekben. A család fajainak a táplálék-hálózatban játszott szerepét még máig is csak alig kutatták.

Lárvaik ragadozók (többek között levéltetű fogyasztók), rekuperálók, növény és gombafogyasztók. Számos faj nyüve életmódja még nem ismert. Nem elhanyagolható az imágók pollenfogyasztó és ehhez kapcsolódó megporzó tevékenysége. Számos erős illóanyagot tartalmazó virág beporzó, amelyeket méhek alig, vagy egyáltalán nem látogatnak.

Most, amikor a biológiai védekezés, a virágok megporzása, az élőközösségek stabilizálásának kutatása előtérbe került, az ilyen vizsgálatokban, hazánkban sem kerülhető meg a zengőlegyek szerepének vizsgálata. A szerző a zengőlegyek életmódját bevezetőben röviden és tömören jól összefoglalja. E mellett az egyes fajoknál is jelzi azok életmódjának specialitását (ha az egyáltalán ismert).

A fentiekhez és sok más vonatkozásban is kiindulásul szolgál egy határozó. Ezt a hiányt jól pótolhatja dr. Tóth Sándor munkája. A határozó tudománytörténeti jelentőséggel is bíró irodalmi értékelést is tartalmaz.

A szerző fél-évszázada gyűjti és határozza a hazai zengőlegyeket. Ezek eredményeként több tucat nívós dolgozata jelent meg, melyek az irodalomjegyzékben 2,5 oldalt foglalnak el. Kutatásai nagy biztonságot adtak ahhoz, hogy milyen fajokat vegyen fel a határozóba és melyek azok, amik várhatóak. Külön meg kell említeni a kitűnő fényképeket, amelyek a fajok beazonosítását nagyban elősegítik.

A határozó technikai kivitelezéséről azt írhatom, hogy logikusan felépített, többnyire könnyen kezelhető, bináris kulcsokból áll. Kis gyakorlattal elsajátítható a használata.

Alkalmazkodva a zengőlegyek iránt érdeklődő, de nem entomológus szakemberek igényéhez, a szerző saját tapasztalataira építve, a fajok jelentős részének adott jó és jellemző magyar nevet.

Pécs, 2016. 12.12.

Dr. Majer József
egyetemi tanár

Képes zengőlégyhatározó (Diptera: Syrphidae)

Photographic hoverfly guide (Diptera: Syrphidae)

TÓTH SÁNDOR

A szerző címe (Author's address)

H – 8420 Zirc, Széchenyi u. 2.

E-mail: flycatcher@vnet.hu

Abstract: Tóth S.: **Photographic hoverfly guide** (Diptera: Syrphidae)

The research of the Hungarian hoverfly fauna goes back to the sixties-seventies of the 19th century. Significant collections can be connected to István Fászl (1878), János Thalhammer (THALHAMMER 1900), Ferenc Mihályi (MIHÁLYI 1953), Éva Visnyovszky (VISNYOVSKY 1983, 1987) as well as the author, however besides them many people collected smaller or larger volumes of hoverflies.

The Diptera collection of the Hungarian Natural History Museum was destroyed in 1956, causing an irreversible loss to the research of the hoverfly fauna.

Previously there was no complete hoverfly guide book that is useful to all domestic fauna. Only Ferenc Mihályi, the leader of the Hungarian Natural History Museum Diptera collection, compiled an identification key to 76 hoverfly species as part of the Animal Guide by László Móczár (1950, 1984) (MIHÁLYI 1984).

Ferenc Mihályi besides other Diptera families seriously worked with the hoverflies. His plans included the processing of the Syrphidae collection of the Animal collection as well as publishing a hoverfly guide for the publication series called the Fauna of Hungary. Mainly because the Diptera collection was destroyed in 1956, which needed to be recollected, and due to other responsibilities the research of the hoverflies was discontinued.

The focus towards the hoverflies of the author of the current volume started in the early 1970's. More intense research was firstly done in the Bakony region, however it was later expanded to other regions of the country.

During the collection and the processing the need for guide of the Hungarian fauna came to reality. A prior manuscript was completed in 2007, however due to lack of monetary funds the publication was completed.

In recent years, the on-line publications that do not require printing costs are increasingly gaining ground. Regarding the fact of many original color pictures, this gave the idea to the author to complete this guide.

This publication is the first attempt at Hungarian guide with short identification keys which would enable the identification of almost all of the hoverfly fauna collected in Hungary with colored photographs of on almost half of the. Obviously the work contains some deficiency, however as it is an electronic version, there is a possibility of further expansion and required corrections as well.

Key words: Hungary, Diptera, Syrphidae (Hoverfly), Identification keys